

lepa je „Zadnji kozarec“; kdor koli je prvi iznajšel ta napev: slava mu! ker je res krasna. Mična je „Modrijan“ in „Nezvesta“ (Jamarjeva), ravna tako „Želja Krajnca“. V pesmi „Krajnski fantje“, najlepše je, kar je ob koncu z besedami (?) la la la..., enake dostavke ima še trikrat; al mislimo, da se ta pomoček le redko redko rabiti sme; tudi bi radi čuli, kako se bode v pesmi „Bohinka“ pel skozi 5 taktov soglasnik d... brez samoglasnika; al v ostalem je ravno omenjena pesem prav lepa. Ker bojo razun teh, ki so nam najbolj dopadle, morebiti druge drugim še bolj dopadle, bode po takem vsem vstreženo.

Konečno pa še besedico o besedah. Čeravno je res, da mali narod naš nima pesem za petje vstvarjenih na vse perste, mora vendar tak zložitelj kakor je g. Fleišman, ki nam je že veliko pesem zložil, ki se bojo še pele, ko že njega in nas ne bo, gledati na to, da si izbera estetičnih besed. Mi se ne štejemo v versto tistih, katerim je vsaka svetna pesem že gnjusoba, ker bi sicer mogli zavreči krasnih tisuč in tisuč pesem, pesem, ki se v koncertih in drugih poštenih družbah po celem svetu pojejo; al reči moramo, da „okrogle“ take baže, ki so na koncu tega zvezka, naj bi gosp. Fleišman raji prepustil — lastni fantaziji tistih, ki „nazaj pristokajo s kervavo glavo“, ker tak, „ko star se priplazi in ga vseka čez vamp“, si bo gotovo sam iznajdel svojo melodijo, ki gotovo ne bo spadala med „mične zdravice“! Naj nam gosp. Fleišman ne zameri te opazke; al preveč spoštujemo njegove lepe pesmi, da bi mogli hvaliti take „okrogle“.

Oda moji kravi.

Gleiches Recht für Alle!
„Presse.“

Hajdi! strune zagromite!
Novo pesem zdaj veljá!
Mi heróa razglasite.
Krog po svetu novega!

Ker že oslom himno slave
Pôje zdanji sladki svet,
Kaj bi jez od svoje krave
Tudi je ne smel zapet'?

Čujte! Liska, moja krava,
Je rodú domačega,
Kar iz ptujega pritava,
Malo, veste, da veljá.

V šolo ni sicer hodila,
Brat' le travo zna samó;
Vendar pridno je vozila,
Ko zidali šolo so.

Torej naj se čast ji trobi,
Da čez hrib in plan doní;
To se Liski saj spodobi,
Ker za krave premje ni.

Njena oj! prelepa dlaka
Kak' gospôsko ji stoji!
Grôš postavim, da enaka
Ji na svetu druga ni!

Spred je brezasta, rujava,
Pisana kot močerad,
Sajasta in černoglava;
Siva kot osliček zad.

Kakor drugim ni ji sila,
Da bi lišpala se še,
Alj obroč celó nosila, —
Saj dovolj je zala že.

Kak pa rep iz žime sive
Zalo ji do tal visi!
Vsi zavida jo grive
Sitarji — pa kitarji.

Kar jo pa najbolj povzdigne,
Zala njena sta rogá;
Ona ž njima le pomigne —
In vsa čeda trepetá.

Tud' nad njo je vredno hvale,
Da le muče, laja ne!
Kaj bi krave se spakvale?
Lajati učile se?

Mukati učila mlada
Se je že pri materi;
In da zna — pokaže rada,
Da je krava, ne tají!

Naj bi pač od nje učili
„Lonemani“ nekteri se,
Da bi zadej saj ne bili!
To preveč bi bilo le!!

Zdaj pa mleka kakor vode,
Slednji dan trinajet rešet!
Smétane pa polne sode
In pa masla polno klet!

To vse dá mi krav'ca zlata!
Judovsk bik je zvedel to,
Kak' da Liska je bogata;
Šment! glej! pride snubit jo.

Vklone se po šegi novi:
„Kisdihand“ — poklekne clo,
In kod dedi kdaj njegovi
Têle zlato — móli jo!

To se vé, da ako vzela
B'la bi juda klešmana,
Mati nov'ga res kerdela
Bila bi govejega.

Tode Liska ga je dala
Kosmatina skoz klobuk;
To za njo je slavna hvala,
Drugim kravam pa poduk!

Zdaj pa judovski zagnali
Časniki so strašen hrup;
Lisko mojo opsovali, —
Zlili na-njo vês svoj strup.

Ni mi treba nič več reči
V njeno čast, kot to samo:
To je hvala že največi,
Da jo judje šipajo!

Torej — kaj to mene briga,
Zaba v luži će regljá,
Bik će tuli, osel riga,
Al' će kozel meketá!?

Bik ostane bik zabiti,
Kar je Liska, bik ne bo;
Ona pa bik noče biti.
Slava torej ji zato!

Konca ni zasluge zale
Njene će bi speval vse;
Pa ostane nekaj hvale
Naj za druge krave še!

M. Vesel.

Dopisi.

Iz Sibinja na Erdeljskem. C-o. — 28. maja je bivši deželni predstojnik knez Miroslav Lichtenstein Erdeljsko zapustivši se v Temešvar podal. Slovesno spremnišтво tukajšnih mestjanov, ki so ga v narodni obleki in z banderi jahajoči spremljali, in nekterih še ostalih c. k. uradnikov je živa priča njegove vljudnosti. Pa tudi druge uradnike po deželi je ljudstvo z otožnim sercom odhajati gledalo, zlasti Vlahi ali Romuni, (kterih je 1 milijon in 200.000) ki so bili zadovoljni s ptujci; zakaj kdor je pravico iskal, jo je tudi najdel. Bog daj, da bi se vprihodnič ne godilo drugače! Magjari in Saksonci v djanji ravnopravnosti ne poznajo. Pri vravnovanju novih uradnij se Vlahi skorej sploh v nemar pušajo; taka se tudi katoličanom godí. Vlahi zoper toliko krivico protestirajo in so sicer na videz mirni; al na tihem ogenj tlí, dokler ne bo strahovito švignil, in lahko, da bo kerv tekla, ako se taki napáčnosti v okom ne pride. Prezirati se ne smé, da le Vlahi imajo tukaj prihodnost. Vlaški narod je mnogo mnogo let pod jarmom sužnosti zdihoval; al zdaj se zaveda, da tudi on je človek in si prizadeva, dušno in telesno se izobraževati. Kar jezik zadeva, se jim godí, kakor ubogim Slovencom. Kakor Slovence zatirajo nemškutarji in nekteri domači odpadniki, tako Vlahe Magjari in Saksonci. Prav pusto prihaja pri nas življenje; zdaj smo popolnoma brez vse politične in sodne gosposke. Skorej vsi ptuji uradniki so že deželo zapustili; le žalostno je, da veliko jih nobenega plačila ne dobiva več. Samo okrožnih adjunktov je bilo čez 50 začasnih, ki od prvega junija ne vinarja več ne bojo prejimali — reklo se jim je: „Odlazite s trebuhom za kruhom, ako tudi koš otrok imate!“ — Na Erdeljskem je 25 gimnazialnih učilišč, 11 je katoliških. Al bo edino c. k. deržavno učilišče, ki je v desetih letih na prvo mesto dospelo, še ostalo, se še ne vé, pa govorica je, da mu že kljenka v veliko škodo in pravično žalost dežele. — Vreme nam slabo prerokuje. Poprej hudi mraz, da je vse pozebilo; zdaj pa suša da je zemlja že silno globoko razpokana. Tudi Gospod gospodov véliko politiko dela, in ta bo prava!

Iz Hervaške 30. maja. C-v. — Koliko se more premeniti v enem letu, smo skusili na Hervaškem. Lani je v tej dôbi propala zagrebška čitavnica, ker so jo dolžili, da je „Herd politischer Agitationen“. V surki se nihče ni smel na ulici pokazati, bil je v nevarnosti, da ga ne bi zgrabil kateri mnogobrojnih očitnih ali skrivnih „polikvečev“. Dopisovati iz Zagreba „Novicam“ je bilo greh, čeravno v dopisih ni bilo govora razun o veselem napredku in gibanji na polji literarnem. Očitalo se je dopisniku, da je „politisch-gefährlich“, ker oznanuje Slovencom, kaj se godí na Hervaškem. Kdo bi si bil kedaj mislil, da bo odkljenkalo tako iznenada zatiravcom narodne stvari! Nastopili so časi, kakoršnih se ni živa duša nadjala. Oživela je potlačena narodnost in začela se razcvetati kakor rožica v pomladanskem dnevu, kateri je prijazno solnce prisijalo in jo zbudilo v življenje. Tako je tukaj. Kako se godí po Slovenii, ne morem razsojevati po lastni skušnji. Kar zvem iz časopisov, je našim bravcom znano, toraj mi ni treba ponavljati

veselih in žalostnih dogodkov, ki uzvišujejo domorodno serce, ali ga pa neusmiljeno žali. Iz prijateljskih pisem pozvem pogostoma početje kakošnega nemškutarja, kteremu se najbolj prileže pridavek „niederträchtig“. Temu nasproti pa me zalagajo prijatelji z novicami, ktere so res vesele za pravega Slovenca. Mladež naša po vseh slovenskih gimnazijah se je zavedla svojih dolžnost do domovine, in kar se vsadi v mlado serce, poganja krepko in rodi sad o svojem času. — Naj še dostavim današnjemu dopisu, kar mi je že dolgo na jeziku. V prijateljskem pismu, kterega je pisal ranjki Stanko Vraz iz Gradca 14. februarja 1837 v Podčetrtek gosp. dr. Kočvarju, se nahaja to-le: „Moj pobratim pevec Prešern Te lepo pozdravlja. On zdaj piše novelo Mniha.“ Ali bi se ne moglo zvediti, kam je prešla omenjena novela? *)

Iz Štajerja 28. maja. — h — Autonomija ali centralizacija naših dežel je sedaj geslo vseh omikanih politikarjev, in zavoljo tega zavernemo slovenske rodoljube na izverstne sostavke in nektore dopise v „Ost und West-u“, kteri se od plitvih fraz nekterih dunajskih časnikov zavoljo globocih mišlenk in svoje temeljitosti kot prave študije lepo razlikujejo. Slaveni hočejo enake pravice vsem narodom in to bodo tudi zagovarjali, akoravno bi se v njihov prid okoljščine premenile, kajti njim kot velikemu narodu ni treba drugih k sebi siliti in jim z lepimi besedami pelin za mēd prodajati. Mi ljubimo, goreče ljubimo svojo narodnost, in ker tudi vsako drugo kot božji dar spoštujemo, terjamo tudi, da nas drugi pri miru pustē in nas ne ovejajo v razvitku. — Naj se ukorenī pravičnost med vsemi narodi, potem še le bode naša raznojezična prastara Avstrija lepo se začela razvijati in blagostanje dušno in telesno se bode ukorenilo, da ga ne bode vsaka sapica izruti mogla. — Slaveni so prepričani, da jih le na podlagi rečne pravice osnovana zvezna oblika našega cesarstva, in počasi vseh držav evropskih med seboj in nazadnje celega sveta osrečiti more, ker ne hrepenijo po kervavi slavi, da bi kdaj hotli gledē na svoje neizmerno število druge narode podjarmiti in na razvalinah njihovega blagostanja se napuhnjeno šopiriti; pa tudi nasproti nočejo, da bi se z njimi tako ravnalo, ampak da se vsi ljudje, obdarjeni s pametjo in prosto voljo, veselimo svojega življenja na kolikor nam ga že prirojene nadloge ne grenijo, da narodi ravno tako kakor posamni ljudje dosežejo svoj namen v državi in na zemlji, da pride enkrat ladija našega državnega ustroja z močnimi jambori, varnim kermilom in modrimi mornarji v mirno ladjostajo; Slaveni hočejo mir, pravico za vse in lepo zastopnost med svojim vladarjem častne rodovine in med vsemi narodi v domovini in zato so oni — autonomisti. Naj se enkrat razglasī popolen autonomični načert, da se bode na drobno vidilo, kako naj se uredi umeten ustroj državni, bodo nam se gotovo tudi drugi narodi pridružili, kteri še se sedaj ne morejo misliti brez gospodarstva nad drugimi, ker se bodo prepričali, da pri nemški centralizaciji ni svobode osebnē, rodbinske, občinske in narodne. Po pravi svobodi, ktero je že kristjanstvo zasadilo, sebičnost pa do sedaj v rasti ovirala, pa hrepenijo današnji dan vsi narodi in le če se pravičnim narodnim željam zadostilo bode, imamo pričakovati pravo srečo. — Slaveni s svojimi blagimi načeli zopet kažejo, da so per excellentiam narod kristijanski in kakor je nauk božjega Sina ukrotil vēs svet, da se mu celō neverniki nehotoma uklanjajo, ravno tako bode tudi slavensko državoslovje,

akoravno po koprivah in ternji, našlo svojo pot do presvetlega prestola in do serca narodov. Nas Slovincov je le malo število in narod naš krotkega serca in blage duše nima obilno posvetnega blaga in toraj tudi ne posvetnih častivcov. Sam si toraj mora celine obdelovati in hoste kerčiti — teržavne opravila! Dosti sinov in hčeri se je odvernilo od maternega krila in blodi po širokem svetu kot odpadniki zaničevani od tistih, ki se jim na oder prilizujejo. Kar nam je ostalo zvestih sinov, naj upotrebijo vse svoje dušne in telesne moči, čeravno ne spadajo opravila v njih posebni poklic.

⊙ **Od Mure 29. maja.** Narodnost naša se na slovenskem Štajarskem lepo razvija, čeravno se nemškutarji vseh verst živo trudijo, zdrave korenike slovanske lipe spodjedati. Z lepim izgledom napredujejo prebrisani Slovenci ljutomerskega, gornje-radgonskega in deloma ormoškega in sv. lenartskega političnega okraja, kjer je narod našo prošnjo zastran našega sladkega materinskega jezika obilo bil podpisal. Naš narod se že začēnja zavedati svojih pravic, in če bomo napredovali, kakor poslednjih pet let, bomo skoro dosegli svoj namen, namreč: srečo in blagostanje naroda. — Da brez svojega jezika noben narod ne more napredovati, da je vse, kar bi se mu brez njegovega jezika obetal, gola laž in nemogoče izpeljati, o tem smo se že vsi prepričali, toraj samo prosimo: „ljubi Bog, reši nas naših „prijateljev“, svojih sovražnikov bomo se že sami rešili.“ Mi namreč poslednji čas vidimo, kako se nam prilizujejo neki ljudje, ki dozdej še za nas niso marali in so nas le pri vsaki priliki gerdili, ter nam v raznih nemških novinah svetujejo, naj se le nemščine kot dozdej deržimo, ker nam prē ona pot do vsake sreče odpira. Pretečenost pa nas je prepričala, kaj da imamo pričakovati, če se bomo še na dalje samo na druge, ne pa na se zanašali. Ko ti modrijani mislijo, da so krotke Slovence svojega blodenja prepričali, pa hitro našim nemškim deželanom pripovedujejo, kako Slovenci sami sebe zametavajo, kako svoj slovenski jezik zaničujejo in le edino to hočejo, naj vse pri starem ostane! — Pri starem pa tudi bode ostalo, če se mi Slovenci ne bomo potegovali za slovenske šole; pri starem bode ostalo, če nam ne bode nič mar za postave, ktere imamo spolnovati, po kterih se pravica deli, mi pa jih ne poznamo in se vendar ne smemo s tem izgovarjati, da jih ne poznamo. Če pa vse pri starem ostane, bomo drugim pridelovali rumeno pšenico, nam pa ostajajo plēve; mi bomo drugim mleko in maslo pripravljali, sami pa sirotko srebali; drugi bodo napredovali v učenosti, poljedelstvu, obertnijah, mi pa ostanemo reveži in zaničevane sirote na svoji lastni slovenski zemlji, kakor smo sedaj bili. Naj skaže kdo, če more, da to ni tako! Al Bog je pravičen in je tudi Slovencom dal pamet in krepko voljo. Mi bomo vesel izpolnovali vse dolžnosti do presvetlega cesarja, do velike avstrijske domovine; al od svojih že zagotovljenih pravic pa ne odstopimo ne za dlako. Toraj nas tudi ne bodo zmotile nikakošne spletkarije naših priliznenih skerbnikov, temuč bomo čversto to zahtevali, kar nam po Bogu in postavi dohaja. Zaupljivo se tedaj oziramo na svoje skušene domorodce in hočemo v dvombi po njihovem svetu ravnati. — Iz naših krajev vam za danes naznanjam veseli začetek zastran našega preljubega jezika. Občinski župan, g. Andrej Mihalič v ljutomerskem okraju, je bil c. k. okrajnemu uredu naznanil, naj se že enkrat tudi kaj v slovenskem jeziku izdā. Na to pozove okolica vse župane tega okraja na 16. dan t. m., in pri tem zboru je gospod c. k. predstojnik obljubil, da se bode v manjših rečeh že sedaj začelo v slovenskem jeziku uredovati, akoravno še ni višjega naloga za to. — Morebiti da nam kdo nazočih to reč bolj natanko popiše. — Ta novica je ljudstvo zlo razveselila in če se bodo obljube tudi spolnovale, se bode tudi zaupanje vernilo, kterega smo že zlo

*) Ko je naš Prešern v Kranji umerl, je spise njegove spravil tadanji, sedaj že tudi davnej mertvi tehant krajnski, gospod Dagarin. Na prošnjo našo, naj nam izroči zapuščino slavnega pesnika, nam je dal pešico listkov, med kterimi pa ni bilo nič drugega, kar že ni bilo pred natisnjeno, kakor tisti odlomek „Parizine“, ki smo ga že davnej natisniti dali, in pa poskušnje prevoda Anastazi Grünove kratke pesmice „Die Venetianer Trias“. Ali je bilo to vse, kar je Prešern zapustil, ne vemo. Dobili saj mi nismo nič drugega. Vred.

pogrešali. Mi se prederzujemo misliti, da se je že vsem slovenskim uredom naročilo, tudi na slovenski jezik obzir jemati, če bodo Slovenci to terjali. Na noge tedaj domorodci, podučite narod, ako se še kje ne zaveda svojih pravic, posebno pa se zanašamo na našo nadepolno mladino, ktera bode o šolskih praznikih zlati čas žertovala milemu narodu, kterege je Bog obdaril s tako lepimi lastnostmi, samo da jih tudi rabiti vé. — Ne bi li se našel kak tiskar, ki bi na prodaj razpošiljal natisnjene slovenske obrazce ali izgledke (formulare) takih vlog, spisov in pisem, kakor jih občinski župani potrebujejo in kakor jih Nemci povsod dobivajo?

Od sv. Florijana blizo Rogatca 20. maja. Unidan sem šolski mladini pravil od škode, ki nam jo požrešni kebre delajo, in kako koristno je, jih pokončati, da bi nam ostalo saj nekaj sadja, ki ga še mraz ni pomoril. Šel sem ene dni pozneje čez nek sadúnosnik in vidil sem, kako so pastirji pridno kebre s češpelj tresli, drugi so jih pa poberali in morili. Omenim to le za to, da se vidi, da niso celó vsi dobri nauki le bob v steno in da počasi se bojo že razširile potrebne vednosti po deželi, naj so kakoršne koli. — Kar nove župane imamo, se pač precej pozná; — popravili so nam že nekatere srenjske ceste, kar je res potreba bilo, pa tudi „patrole“, kakor pri nas navadno pravijo, bolj pogostoma deržijo.

Iz Trebovlj na Štajarskem 28. vélikega travna. Dasiravno nam je unidan nemila slana pervo sadovno in rožno cvetje skoraj čisto popalila in tako vzela pridnim bčelicam marsiktero kapljico medú, veliko zalege za mlade bčelice pa pokončala, smo vendar že danes lep prvi roj dobili. Bog jih daj kmalo še kaj več! — Čbelarjem oznamim to novico, da véjo, pri čem da smo tukaj letos s čbelami. Kako nek je drugod?

Iz Kranja. V saboto ponoči je bil pri nas med pristavami zunaj mesta strašen ogenj. Pogorelo je 7 pristav. Govorí se, da je glasovita Dimeževa derhal zažgala. V 4 urah je požar vse pokončal; škoda je velika, ker je veliko sená in slame in nekemu mlinarju za 2000 gold. dilj zgorélo. Vsi cimpri so bili zavarovani. K sreči ni bilo vetra in pomoč koj pri rokah; posebno pa so si nekteri mestjani, kakor gosp. Franc Jalen, Vinc. Prohinar in sedlár Merzel na vso moč in v nevarnosti lastnega življenja prizadevali ogenj ukrotiti. Hvala jim!

Iz Ljubljane. Vredništvo je prejelo sledeče verstice za natis:

„Na natočljive besede zadnjih „Novic“ zoper moje vedenje na Hervaškem ob kratkem odgovorim:

Kdor svet količkaj pozná, se ne bo čudil,

1. če med 70 učeniki, ki so bili šolskemu svetovavstvu ondodnih gimnazij izročeni, se en par sovražnih najde.

2. Kako da sta ta dva iz zgolj strasti me napadla, kaže že to, ker sem jez, ki se nisem bil nobene storjene krivice zavedil, tožbo zoper nju pri vladi izprosil, da bi se pravica skazala, da sem vselej le po postavah ravnal.

3. Kako malo dobro vest sta pa una dva napadnika imela, se vidi iz tega, ker je eden izmed nju, ki je ud hervaško-slavonskega zbora, sam v tem zboru predlog storil, da bi se ta tožba ustavila, in da bi mu to pred dovolili, me je — se vé — kakor sovražnika naroda zmalati mógel, ker je vidil, da s tem se dandanašnji najložeje in najgerje kdo počerni.

4. Če bi bili ti sovražniki mislili, da sem jez se kaj zares pregrešil, pač bi ne bili tožbe moje ustaviti si prizadevali posebno zdaj, ko bi sami Hervatje bili imeli proti Kranjcu soditi.

Da pa sramote rojakom nisem delal na Hervaškem, zamorem, ako je treba, stalno dokazati.“

Dr. A. Jarz, proš in c. k. šolski svetovavec.

Iz Ljubljane. J. P. — Oznanite drage „Novice“ prošnjo do častitega gosp. poštnega vodja, naj bi blagovolil

napraviti, da bi, kdor bi želel, poletne mesce mógel namesto ob osmih zjutraj že po 6. ali 7. uri po časnike na pošto priti. Znano je, da vés svet zdaj radoveden časnike bere; znano je pa tudi, da nekteri si najlože zjutraj čas za to branje odtergajo, zlasti pred začetkom svojih opravil prehajaje se pod milim nebom. Ker vemo, da je en pošten uradnik zmiraj na pošti, bi ta lahko časnike dajal, kdor bi med 6. in 7. uro po nje prišel, ako ni kakega družega zadržka zoper to. Zanašaje se na znano priljudnost našega gosp. poštnega vodja, izrečemo to prošnjo, zoper katero bi morebiti tudi ta ali una „roženpoharska“ družbica ne bila, ki zlo po novicah hrepeni in bi si ji znane „originalkorespondencije“ iz Ljubljane v „Pressi“, „Oest. Zeitg.“ itd. natešče najbolje prilegle.

Iz Ljubljane. Slišali smo te dni, da je naša slavna c. k. policija Kozlerjev v slovenskem jeziku napravljeni etnografični zemljovid slovenskih dežel in pokrajin v prepoved djala, ktera prepoved pa menda ne bo dolgo terpela, sicer bi gospod P. Kozler po tem, da smo „pred postavo vsi enaki“, imel pravico terjati, da bi se tudi gosp. Czörnigov etnografični zemljovid avstrijski in Šafařikov „zemljovid slovansky“, že leta 1842 v českem jeziku izdan, v prepoved djala.

— V pondeljek je bila prva seja mestnega odbora pod novim županom gosp. Ambrožem. Stalo je na dnevniku mnogo važnih reči, o kterih bomo drugo pot omenili; danes rečemo le to, da je imel gosp. predsednik sila veliko opraviti z nekterimi gosp. odborniki, da jih je v vojnicah parlamentarnega reda obderžal, brez kterege ni mogoče v zborih nič izgotoviti.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Deržavni zbor poslancov se je začel spet 27. p. m. Gosp. minister Schmerling je najprej na gosp. dr. Riegerjevo vprašanje zastran šolskega svetovavstva odgovoril, da osnova tega štatuta še ni toliko dognana, da bi mogel kaj gotovega povedati. — Potem je dotični odbor zastran Litvinovičevega predloga predložil svoj nasvet, po katerem naj se poslancom plača vsaki dan 10 gold. nov. dn. in potnina po 1 gold. za miljo iz tiste kase, iz ktere se bojo vsi stroški deržavnega zbora plačali. Gosp. dr. Smolka se je ustavil temu predlogu in dokazal, da sedanji mali deržavni zbor, v katerem manjka poslancov iz 6 dežel, nima po ustavi pravice kaj določiti, kar zadeva dnarstvo cele deržave; ker se pa prišlim poslancom vendar njih stroški poverniti morajo, naj ministerstvo dnarstva tudi to reč uravná tako, kakor je uravnalo druge stroške za deržavni zbor; al če to ne more biti, naj se zborna obravnava Litvinovičevega predloga saj odloži, dokler ne pride na ustavni poti pretres deržavnih dohodkov in stroškov na versto. Govorilo je potem mnogo poslancov, eni za predlog odbora, drugi za predlog Smolkov; al ker se centralizacijna večina deržavnega zbora tako obnaša kakor da bi imela pravico v imenu cele deržave postaviti dajati, je padel Smolkov predlog in obveljal predlog odbora. — Več dni so terpeli pomenki o postavi za neodgovornost in nedotakljivost poslancov za govore in glasovanja v deržavnih in deželnih zborih, ktere osnovo je gosp. minister Schmerling deržavnemu zboru v sklep predložil. Že odbor, ki je to postavo pred pretresel, preden je prišla v posvet celemu zboru, je razpadel v dve stranki; ena in sicer večina je nekoliko premenjeno in razširjeno postavo raztegniti hotla, kakor je ministerstvo nasvetovalo, tudi čez poslance deželne zbora; druga stranka in sicer manjšina pa je rekla, da tega ne more poterditi, ker noče spodkopati samostojnosti deželnih zborov; napačno bi bilo, ako bi deželni zbori mogli plesati kakor bi jim deržavni zbor godel in celó tak, v katerem niso nadomestovane vse dežele po svojih